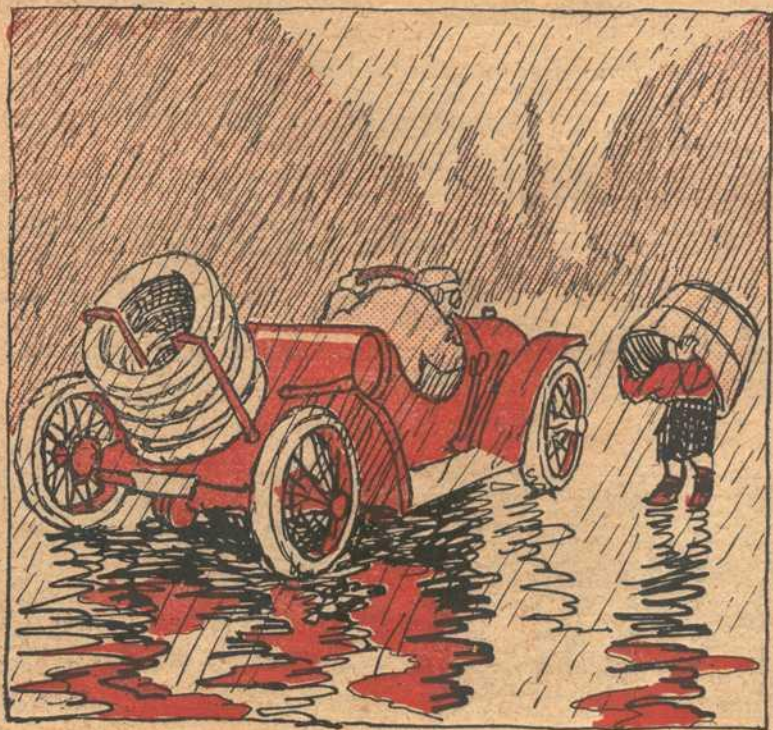

- Escolta, noi: ¿que és Barcelona aquí?
- No, senyor; aquí és el Poble Sec.

Un comunicat

SUSCRIT amb les inicials J. C. i M. hem rebut el següent *Comunicat*, que amb gust transcrivim per tractar-se d'una iniciativa ben digna de ser ajudada.

Diu així el *Comunicat* de referència:

«Senyor Director d'EN PATUFET

»Molt senyor meuji de tota ma consideració: En la present me permeto pregar a vostè que en la publicació que dignament dirigeix es digni reservar un petit lloc i dedicar un breu comentari a l'assumpte que en forma d'article he enviat a la premsa diària. Com vostè podrà veure en ella, es tracta de moure l'opinió pública de tot Catalunya a favor d'una gran obra de la nostra terra.

»Es tracta de procurar que Catalunya deixi aquest any un digne record de la XVI Centuria de la Pau de l'Esglesia, donant un fort i eficaç impuls al temple de la Sagrada Família.

»Per a tal fi, el medi millor és que, amb la contribució de cada hu, petita o gran, segons les possibilitats, es formi un bon capital i amb els seus interessos s'asseguri la construcció activa i no interrompuda, fins arribar al terme, d'aquella artística obra.

L'HISTORIETA A L'ESTRANGER

1. — ¡Manoi i quin dinar es van a cruspir aquests manos!

2. — A la salut de la teva mamà, Pepet.
— Decididament jo m'emporto la taula.

» Si vostè, doncs, amb sa col·laboració contribueix an aquesta propaganda per a que tot Catalunya s'entusiasmi per una obra tant santa i patriòtica, prestarà un gran servei a la Religió i serà causa de que les Festes Constantinianes, que amb tant d'èxit hem vist celebrar en totes parts, i a Barcelona especialment, tinguin una nota simpàtica que les coronï i els dongui unitat i perpetui fermament son record.

» Aqueix favor espera de vostè l'autor de l'esmentat article, del qual he tingut el gust de donar-li notícia, i repetint-se son atent sirvent, es despedeix de vostè

J. C. i M.»

En efecte, l'idea del nostre comunicant no pot ser més oportuna, perquè de cap manera pot ser millor perpetuat el record de les festes commemoratives del triomf del Cristianisme que amb l'impuls donat a un monument tant representatiu com el de la Sagrada Família, la dedicació del qual toca de dret al sentit de les Festes Constantinianes, si es considera la significació de les tres figures que integren la família de Jesús: Ell, com a fundador de la doctrina cristiana, que sublimà amb el sacrifici de la Creu, el símbol sagrat que feu vencedores les armes de Constantí; Maria, *corredemptora* de l'humanitat; Josep, qui té atribuït especialment el patrocini de la Iglesia Catòlica.

Però amb l'impuls que's dongués, prenent peu de semblant ocasió, a les obres del temple de la Sagrada Família, a la vegada que una obra cristiana i religiosa, es consumaria una obra de bellesa i una obra de patria, perquè'l monument esmentat és la més genuïna representació del geni artístic català modern, i una de les joies arquitectòniques de que més pot envanir-se la nostra ciutat i amb ella tot Catalunya; admiració dels estrangers que'ns visiten i que la reputen justament com la novena meravella del món.

3. — ¡Quina cervesa més bona!
— Això és cosa deliciosa.

4. — ¡Però noia! ¿què ha passat?
— ¡La taula, per Déu, n'és fòra!

I ens sembla prou amb lo dit, per a deixar significat l'entusiasme amb que'ns associem a l'iniciativa del nostre comunicant, al qual estem disposats a ajudar en lo possible, per a que pugui ser aviat un fet la realització de tant bella pensada.

ABECÉ

El Suplement d'En Patufet corresponent al present número publica el dissetò folletó de la preciosa noveleta « En Jordi Bel en el país de l'or ». Amb aquest Suplement se regala el conte complet « El mal fill », den Manel Folch i Torres.

En Camacurt pel món

Captura i consell de guerra

TANT bon punt en Camacurt s'adonà de que'l perseguïen, arrencà encara més a córrer, és a dir, que'l qui va fer això va ser el seu ase, convenientment esperonat pels talons den Camacurt.

Però res hi valgué: els quatre negres varen atrapar-lo, i si no se'l varen menjar va ser per por al seu rei, qui, segons es recordarà, havia promès matar-los si no tornaven amb el nostre turista.

Quan en Camacurt va veure's agafat, tot seguit pensà que, si no se'n rumiava una, era més que segur que d'aquella aventura no'n sortiria pas.

Així, doncs, començà per fer un posat de tant-se-me'n-dóna, que qualsevol que l'hagués vist s'hauria cregut que anava a sarau, quan, en realitat, anava a ésser executat o menjat de viu en viu.

I aquí ve a tom una petita digressió. Volguts lectors, fixeu-vos bé amb que'l saber no ocupa lloc, i que, en canvi, pot proporcionar bons beneficis.

En Camacurt, que s'havia esforçat en comprendre i aprendre l'idioma dels antropòfags, recordava que cada cop que parlaven del seu ase li deien l'*ant*. *Ant*, en idioma selvatge, vol dir ase.

Sabent això i no éssent curt de genit, en Camacurt va concebir esperances de sortir-se en bé d'aquesta aventura. De manera que's deixà conduir tranquilament en presència del rei i de la reina.

El rei, molt enutjat, li digué que'l passaria per consell de guerra, i en Camacurt, fent-se l'estranyat, va dir que no hi tenia inconvenient.

L'endemà mateix es celebrà el consell. Tots els antropòfags estaven reunits allí, començant a saborejar per endavant l'exquisitat de les carns den Camacurt.

El jutge major feu l'acusació i la condemna:

«Considerant que aquest marrec ens ha enganyat dient que tornaria, i pel que's veu volia fugir, el condemno a ser menjat amb ceba i tomaquet.»

Després, dirigint-se an en Camacurt, li preguntà si tenia rès per al·legar.

— Sí, senyor. I és que m'estranya veure tot aquest simulacre. Jo no he enganyat a ningú.

— ¡Còm! Tu vas dir que tornaries volant.

— Així ho he fet, o sinó mireu si no he tornat *bo l'ant*. No té cap malaltia *l'ant*. Està completament bo. De manera que he tornat bo *l'ant*. Ho dic i ho repeteixo. —

La reina s'hi va fer tant bell tip de riure, que per poc es trenca.

El rei trobà que, efectivament, no hi havia engany, sinó enginy, i tots els magistrats s'havien d'aguantar la panxa per que no troncollés de tant riure.

No cal afegir que en Camacurt fou perdonat, i continuà rebent el favor de la cort antropòfaga, fins que definitivament trobà la gran manera d'evadir-se, com es veurà en el número vinent.

J. M. F.

Versos de riure

«Enfant terrible»

Un subjecte impertinent,
d'aquells tant pesats de mena,
va a visità una família
de la seva coneixença.

Truca a la porta del pis,
que al punt li obre una nena,
a la qual el nou vingut
li fa la pregunta aquesta:

— ¿Que no hi són els teus papàs?

— Sí, senyor— contesta aquella. —

¿Qui els hi diré que ha vingut?

— Diga'ls...

— Ja sé — interromp ella. —
Els diré que hi ha el senyor
que *fa pastetes*, — agrega.

— ¡Còm! ¿Què dius? — fa tot
[sorpresa]

el visitant. I contesta
amb tota ingenuïtat
i senzillesa la nena:

— Com sempre que ve vostè,
el papà, quan se n'entèra,
diu...

— ¿Què diu?
— Dones, nèt i clar:
que se'n vagi a fer pastetes. —

NVIC

Als patufets

TEATRE D'INFANTS

L'Ateneu Obrer del districte segon (Mercaders, 38 i 40) prepara aquesta temporada una randa d'obres que seran interpretades per xamosos nenes i aixerits patufets.

La Comissió ens demana invitem a tots aquells que sentin afecte per aquest teatre, fent avinent que's assaigs es celebren en diumenges i dies festius, de quatre a sis de la tarda.

Les produccions seran executades amb tota riquesa de decorat, vestuari, adreç, perruqueria, i amb orquestra, baix la direcció musical del mestre D. Llorenç Carbonell, director de l'aplaudit Orfeó *Nova Cathalonia*. La direcció artística corre a càrrec d'un amic vostre, que coneixeu de sobres, per escriure en aquest estimat periòdic: és l'Emili Graells Castells.

Així és que, si desitgeu formar part d'aquest teatre educatiu i moral, podeu passar a la festa a inscriure-us, durant tota la tarda, fins a primers del vinent octubre.

L'ELEGANCIA EN ELS INFANTS

Reproduïm avui una sèrie de vestits i davantals de gran moda a Alemanya. Tots ells es distingeixen per la seva senzillesa i boniquesa. Per les fotografies adjuntes pot veure's lo xamosos que estan els nens y nenes amb aquesta mena d'habillament. Lo folgat dels trajos dels nois fa veure que han sigut projectats per a permetre la llibertat en tots els moviments i contorsions a que'ls nens estan acostumats. Els petits ornaments en els trajos de les noies són una lliçó de la discreció amb que més tard s'han d'adornar els seus vestits.

Tot plegat respira una flaire de bon gust, altrament educatiu per a la mainada.

La setmana còmica

Nou sistema

En Belluga, que era un tip, menjà atmetlles una tarda, i tantes ne va menjar que, a copia de tant trencar-ne, es feu trontollà un queixal, consentint-se-li la barra. Va aguantar tant com pogué, però el mal no se n'hi anava, sinó al contrari: a la nit era tant forta la rabia, que ni es podia adormir, per lo que al fi va llevar-se. —No siguis tant baladrer —per fi li digué el seu pare.—

Vés al dentista corrents,
que t'hi posi un cataplasma.
—Ara el trobaré dormint.

—Doncs desperta'l, pastanaga.

—Vaig corrents.

—Això has de fer

i no estar aquí queixant-te.—

En Belluga arribà allí,
la porta estava tancada
i es va posar a trucar
a cops de peus i a pedrades,
puix el queixal li dolia
i no podia aguantar-se.

Prò amb el temps que'l cirurgia
va invertir en despertar-se
i vestir-se, succeí

que'l dolor ja va passar-li,
i sens esperar-se més
a casa, el noi va entornar-se'n.

El dentista obri allavors,
no veient ningú; i pensant-se
que l'havien enganyat
sols pel gust de molestar-lo,
va entornar-se'n malmirós
d'una broma tant pesada.

Però totjust era al llit,
en Belluga va tornar-hi,
perquè'l queixal altre cop
li feia mal; i, atansant-se
al timbre, tornà a trucar;
però encara no acabava,
li cau al damunt mateix
tota una galleda d'aigua,
deixant-lo de cap a peus
més xop que un peix al pescar-lo.
Solament que amb la fredor
i el surt, el mal va passar-li,
i se n'entornà content
en Belluga cap a casa.
Son pare, al veure'l venir,
tot seguit va preguntar-li:
—¿I doncs? ¿com ha anat això?
—Molt bé; ja no'm fa mal, pare.
—¿Te l'ha arrencat?

—No, senyor.

—¿T'ha curat amb algun àcid?

—No, senyor; molt més senzill.

—¿Com és?

—M'ha passat per aigua.—

J. M. F.

De la Ceca a la Meca

L'ALCOFOLLISME ANGLÈS — Malgrat la propaganda que les societats de temperança fan a Anglaterra, l'alcofollisme creix allí que és un gust... per als fabricants d'alguardents, ginebres, *whisky*, absentes i demés *cordials* d'aquesta naturalesa.

Rès ho prova tant com l'estadística publicada pel metge i qüest de la Casa de Salut de Rickmansworth, consagrada a la cura dels afectats del vici del mam.

En vint anys han sigut tractats en l'esmentat sanatori més de dos mil *curdes* impenitents.

La causa principal de l'alcofollisme resulta ésser l'ociositat. Aquí el qui no té res que fer, el gat pentina; però a Anglaterra fa més que pentinar-lo: l'agafa. En tot, com es veu, estan més avençats que nosaltres els anglesos.

En quant a l'influència per professions, els més borratxins són els comerciants i els industrials, especialment els fabricants de *paperines*, com se suposa; els militars no deixen d'aportar un bon contingent, i els artistes no's queden enrera.

Els taverners ingressats en dit sanatori, durant el període esmentat, són pocs. ¡Si tindran confiança en les existències de l'establiment!

Resulta també en l'esmentada estadística que no deixa de tenir relativa

CONSULTA

— Constantment, doctor, tinc una especie de mal gust.

El metge, distret. — Per això s'ha comprat aquest vestit.

importancia el nombre de senyores que, malgrat consenti'ls llur categoria social portar barret, s'accontenten amb dur *mantellina*. ¡Quanta modestia!

Les begudes preferides són el *whisky*, la ginebra i l'absenta. També es beu bastant petroli, lo qual, evidentment, no lliga amb la civilització del país.

No's comprèn, en efecte, aquest medi d'il·luminació tant rudimentari, estant com estàn ja tant estesos per tot arreu el gas i l'electricitat. Lo propi seria veure pels carrers de Londres individus amb *mones* de seixanta kilowats.

Així mateix es consigna en la curiosa estadística de referencia que'ls casats s'emborratxen més que'ls solters, lo qual constitueix un veritable cas de bigamia. Ademés de la *propia*, una *turca*. ¡Que'ns vinguin parlant ara de la rígida moral protestant!

GOÇOS D'ARTILLERIA. — En les darreres maniobres verificades per l'exèrcit belga, s'ha ensajat, amb excel·lents resultats, l'utilització dels goços per a portar assobre petites peces d'artilleria de montanya, en substitució de les clàssiques mules. El nou procediment té serioses ventatges respecte l'antic. El goç, més àgil que les mules, no necessita camins per a fer via: tira camps a través, salta marges i s'entafura per tot arreu, sense que hi hagi necessitat de menar-lo. Ah, i de passada caça algun cunillot, que sempre ve bé, sobre tot quan un està de campanya, i moltes vegades no pot merjar per tot lo que tindria gana.

L'èxit ha coronat completament la provatura, lo qual fa suposar que'l sistema serà adoptat aviat per altres nacions, entre elles Espanya.

Si això s'implantava, així com ara el carretó porta els goços al Parc, els aniria a buidar al quarter de Jaume I.

Al cap devall els pobres quissos s'estimaràn més que'ls donguin la bala que la bola.

L'ABARATIMENT DEL RADI. — El doctor Erich Ebler, professor de l'Universitat de Heidelberg (Alemanya), ha descobert un procediment que desterra el llarg i costós que avui se seguia per a la producció del radi, lo qual era causa del gran preu a que's pagava aquest producte.

Amb motiu de dit descobriment s'ha format un *trust* per a explotar en grans quantitats els jaciments de picblendia i altres minerals radiactius d'Austria, Portugal i altres països, produint se el radi per al comerç, l'indústria i la medicina.

Fins ara el preu del radi ha sigut de 400.000 pessetes el gram. En lo successiu potser ens ho faràn per set o vuit pessetes menys.

Sempre és satisfactori poder donar semblants notícies. Ja que cada dia s'apugen més el pa, la carn, el ous i les patates, al menys que s'abaixi el radi, ¡què carau!

JORDI BUSCA

Preservació de la tuberculosi

Es un dels flagells més grans que afligeixen a l'humanitat, la tuberculosi. Aquest terrible mal, que sol segar tantes vides joves, un no sab mai com l'agafa; hi fa molt, per a lliurar-se'n, la netedat de cos i d'ànima; el que les habitacions siguin orejades, i, sobre tot, el que hi entri el sol: el sol és el

més gran matador que tenen els microbis de la tuberculosi.

Si s'hi és a temps, al principi de la malaltia, els tuberculosos es poden curar; però encara és millor prevenir aqueixa malaltia, com totes, que tenir-la de curar. Amb tot, gran nombre de nens, en les

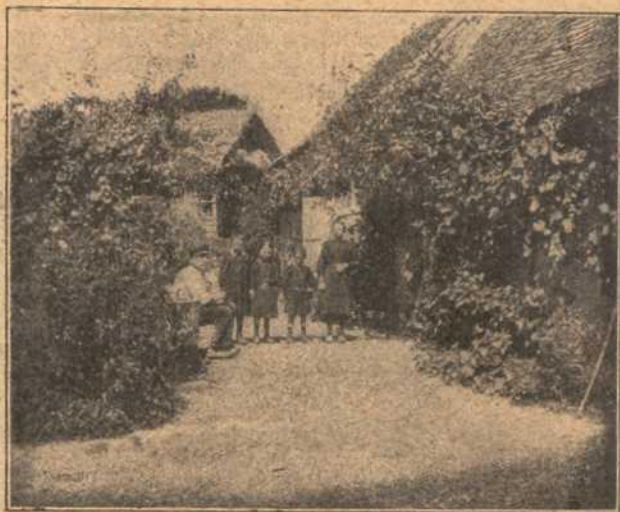
grans capitals, com, per exemple, a Barcelona, estan abocats a encomanar-se aqueixa malaltia, en particular fills d'obriers, els pares dels quals són atacats d'aquest mal, sense saber que ho és, o, sabent-ho, no's poden curar, car haurien de deixar la feina del producte, de la qual viu tota la família.

Per a evitar el contagi en aqueixos infeliços nens, un metge francès, que era tuberculós, el Dr. Grancher, mogut d'un gran esperit de caritat, va fundar l'Obra de Preservació contra la Tuberculosis, la qual consisteix en portar a fòra, allotjats en cases de pagès per llarga temporada, que acostuma a ser d'anys, a tots els nens el pare o mare dels quals són tuberculosos.

Allí, els nens i nenes són cuidats per famílies pageses com si fossin fills seus, mengen bones i abundantes viandes, i viuen tant com pot ser a l'aire lliure i a ple sol. Així fortifiquen el cos, no són exposats al contagi, i al cap d'alguns anys tornen a ciutat sans i robustos, i el microbi de la tuberculosis no pot res amb ells.

Les fotografies que veieu són preses en els pobles ont hi ha nens sostinguts per l'Obra de Preservació contra la Tuberculosis, que va fundar a França el Dr. Grancher, i que avui sosté centenars de nens a fòra.

A Barcelona, la Junta de Protecció a l'Infància, que's cuida d'amparar i procurar el pervindre dels nens pobres i abandonats, ha fundat també colònies de pretuberculosos; i d'aquesta obra de la Junta de Barcelona en parlarem en el número vinent.

Ll. F.

Catalunya artística

El monestir de Bellpuig

(Continuació)

EN l'article anterior hem vist l'importància social que tingué el monestir de Bellpuig de les Avellanes; mes aquesta importància no li donaren sols senyors i bisbes: una gran part fou conquerida pels estudiosos freres, qui, treballant en les diverses branques del saber humà, es feren respectar i estimar dels germans més que súbdits del seu territori senyorial.

Cap altra mostra és més eloqüent en aquest sentit que l'esplèndida biblioteca que posseïa el monestir, en la que hi figuraven bellíssims còdexs i interessants manuscrits; el museu arqueològic, format pels mateixos freres, i el d'història natural, degut també a l'iniciativa i esforç dels habitants del comtal monestir.

La fundació del monestir és feta al segle XII, és a dir, en el més bell període de l'art romànic; però d'aqueixa època sols el claustre

pot avui admirar-se; l'iglesia va ser reconstruïda en el segle XIV, i el palau dels comtes d'Urgell, que s'aixecava a la part de migjorn del grup d'edificacions, és avui enrunat.

Les galeries o porxos del claustre, cobertes amb volta per aresta, són separades del pati o jardí central per mig d'un *podium* o antpit, com és de consuetut, davant del qual columnes aparellades, com a la majoria dels bons claustres romànics, sostenen arcs de mig punt sabiament decorats, en els que descansa la volta.

Els capitells són d'aire molt primitiu: no semblen obra del segle XII si es comparen amb els rics i esplèndids d'altres claustres de la mateixa Catalunya.

A tot el voltant del claustre hi havia hagut antigament els enterraments dels abats i súbdits principals de la comarca.

R. MUNTANER

(Acabarà)

ENDEVINAIRES

Totes les solucions. — Germans Feliubadaló, Dolors Valldeperas, Maria Guasch, Àngel Amigó, Maties Gal.

Tres solucions. — Joan Guarro Capdevila, Ramonet García, Amadeu Planells, Germans Suñé, Jaume Vallhonesta, Josep Serra, Rosendo Sotés, Baudili Carles, Ramón Bassa, Joan Céntrich, A. Jordana, Eduard Isern, Maria Blosca, germans Fuster.

Dues solucions. — Enriqueta i Maria, germans Celma, Andreu Balaguer, germans Ortiz, Josep M.ª Domènech, Josep Guillerà, Josep Bassa, Llorenç Riubrugent, germans Espai, Rosa Vilà, Lluïsa Freixa i Carme Orriols, Secundi Rodrigo, Manel Micàs, germanes Barroso, Joan Estrany, Lluïsa Palmés, Emili Santalhestra, Lutgarda Urgell, M. Bos, germanes Mendoza, germans Vilà, Josep Tolós, Quimet Serrallonga, Miquel Molero i Parguell, Tereseta Canales, germanes Pilar, Josep Torrents i Muntades, Joaquim Estapé, Maria Bonfill, Cristòfol Rocabert, germans Casarramona, Marc Farella, Josep Carrió, Maties Barba, Josep Torrent i Torrent, Joan Torrents, Emili Peris, Josep Fontrodona, Teresina Rosell i Agneta Salas, Pau Capellades.

Una solució. — Emili Sendra, Manel Soriano, Joaquim Carola, Manel Boladeres, Agnès Rebollar, E. Grasset, Tomàs Nogués, Francesc Prat, Joaquim Morrus, germans Masllavei, Ramón Duelo, Joan Ballbé, Manel Lliso, Elena Omegna, Beatriz Morrus i Basa, Josep Canut, Lluís Vicién, D. Moreno, Ramón Solonch, Pere Abariagues, Josep Sadurni, Joan Beloulet, germans Méndez, Enric Carles, Josep Huguet, Antoni Gudel, Joan Umbert, Joan Torras, Miquel Falguera, Josep Guarro, Eugeni Grac, Emili Font, germans Sadurni, Josep Coso Machaco, A. Segalés i Grau, David Carles, Josefina Roiget, germans Alós, Manel Grau, Belmonte II, Josep Torrents i Muntadas, Assumpció Palau, Jaume Terrats, Joaquim Vila Binobis, germans Ballbé, Jaume Deví, Carme Davallill, Antoni Cobo, germans Rivas, Joan Pi, Josefa Romà, germanes Reixachs, Joan Junyent, Pilar Llombart, Josep Zenón, Pepet Esteva i Torrens, Francesc Guardiola, germanes Olletas, Ramón Corbatera, Agustí Fossas Farré, germanes Casellas, Joan Fina, Andreu Ramón.

ENDEVINA, ENDEVINETA

XARADA

Ma primera és animal;
ma segona, musical,
i és un moble mà total.

ROSER

ACRÒSTIC

. A
. E
. I
. O
. U

Substituir els punts per lletres, de manera que donguin el nom de cinc nacions europees.

CLAUDI MAS I PARERA

JEROGLÍFIC TEATRAL

VICENS BORRÁS

TARGETA

D. E. Artís Palet

Combinar aquestes lletres de manera que's llegeixi el títol d'una comedia catalana.

EUDALT CASERAS IGLESIAS

SOLUCIONS A LO INSERTAT EN EL NUMERO ANTERIOR

A la xarada: *Alga*. — Al logogrif numèric: *Ambrós*. — A la targeta: *Terra baixa*. — Al jeroglífic teatral: *La morta*.

Redacció i Administració: Cardenal Casañas, 4 (Riera del Pi)

BARCELONA. — Impremta de FIDEL Gtá, carrer de Valencia, núm. 233

Premis per valor de més de ➡ 1000 pessetes ➡

Bicicleta marca Sanromà,
la fotografia de la qual publicàrem fa temps
Taula=pupitre : Capsa de labor (grossa)
Pilota de foot-ball : Capsa de compassos
Cartera per a llibres

Cinètrop :: Eines de fuster :: Trencaclosques ::
Catorze capsas de pintures de diferents classes

100 dotzenes de llàpiç Lira

Cinquanta postals cinematogràfiques :: Quatre
jocs japonesos

Quaranta plomes estilogràfiques

Capses de llàpiç de colors :: « Mangos » :: Afila-
llàpiç :: Trempa-plomes

Impremtes :: Cinquanta manuscrits
amb poesies i contes dels literats
més notables de Catalunya

Llibretes :: Bales de vidre :: Plumiers :: Regles ::
Pícarres :: Capses de Construccions :: Paper
d'escriure :: Ampolles de tinta, etc., etc., etc.

— Mira quina bomba més maca.
— Sembla mentida que, un elefant
pugui anar tant enlaire.

— ¿I vols dir que influïnt el gat s'hi
xecarà?
— L'elefant és molt més gros i mira
si ha anat amunt.

— ¡Valega'm Sant Nin i Sant Noni!
¿Que li heu fet an aquest pobre gat?
— L'hem omplert de vent i li hem
posat una esponja encesa al darrera.